

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Zahrádka plná barev

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Zahrádka plná barev

Obsah

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2.	OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3.	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
3.1.	VĚCNÉ PODMÍNKY	4
3.2.	ŽIVOTOSPRÁVA.....	5
3.3.	PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY.....	6
3.4.	ORGANIZACE CHODU A VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
3.4.1.	REŽIM DNE	7
3.4.2.	PROVOZNÍ DOBA MŠ.....	7
3.4.3.	UZAVŘENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY V DOBĚ HLAVNÍCH A VEDLEJŠÍCH PRÁZDNIN.....	8
3.5.	ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY.....	8
3.6.	PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ.....	9
3.7.	SPOLUÚČAST RODIČŮ A OSTATNÍCH SUBJEKTŮ.....	9
3.8.	ZABEZPEČENÍ VÝUKY DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	11
3.9.	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	11
3.10.	PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	12
3.11.	PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA	13
4.	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	13
4.1.	CHARAKTERISTIKA TŘÍDY	13
4.2.	PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ K PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ	14
4.3.	PRAVIDLA PRO PLNĚNÍ POVINNÉHO PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	14
4.4.	DISTANČNÍ ZPŮSOB VZDĚLÁVÁNÍ.....	15
5.	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	15
5.1.	DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY.....	16
5.2.	KRÁTKODOBÉ ZÁMĚRY	16
5.3.	METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ	17
5.4.	PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ, SOCIÁLNÍ KLIMA TŘÍDY	18
6.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	19
6.1.	DLOUHODOBÁ KONCEPCE ŠKOLY.....	19
6.2.	OBLASTI PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	20
6.3.	INTEGROVANÉ BLOKY.....	25
6.4.	USPOŘÁDÁNÍ TÉMAT.....	29
6.5.	DÍLČÍ PROJEKTY A PROGRAMY.....	37
7.	SYSTÉM EVALUACE	38
8.	ABSOLVENT MŠ ZAHŘÁDKA SV. FRANTIŠKA ANEB DESATERO PŘEDŠKOLÁKA	39

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV ŠVP: „ZAHRÁDKA PLNÁ BAREV“
VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP – PV
NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Zahrádka sv. Františka
ADRESA ŠKOLY: Budeničky 33, Šlapanice 273 72
JMÉNO ŘEDITELE: Mgr. Radka Hartmanová
KONTAKT: Web: <http://www.mszahradkasf.cz/>
e-mail: radka.hartmanova@mszahradkasf.cz
IČ: 037 95 853
RED-IZO: 691007896
ZŘIZOVATEL ŠKOLY: Školské sestry sv. Františka Česká provincie, Radimova 33/2
Praha 6 Břevnov 161 00

VERZE 4

ŠVP byl stanoven ředitelkou MŠ s účinností od 1. 9. 2021

Platnost dokumentu – do 31. 8. 2024

.....
ředitelka školy
Mgr. Radka Hartmanová

.....
razítko školy

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Třídy - 1 heterogenní třída s celodenním provozem

Provoz školy 7:00 -17:00

Kapacita školy – 24 dětí

Mateřská škola je otevřena od 1. září 2015.

Mateřská škola se nachází v nově zrekonstruované budově Holandský dům v zámeckém areálu Budeničky – Šlapanice. Jde o pěkné a zdravé přírodní prostředí, v zámeckém parku Budeničky.

Škola je umístěna v přízemní budově. Má tři prostorné třídy a ostatní místnosti, potřebné k zajištění celodenního provozu. Děti se stravují ve třídě, kde je zřízena výdejna stravy. Jídlo je zajišťováno dovážením ze ŠJ Zlonice.

Kolem budovy školy je prostranství s parkem, dostatkem prvků zeleně a hřiště pro sportovní a míčové hry. Po úpravě vzniklo venkovní prostranství, které slouží výhradně pro účely školy, k pobytu dětí venku. Venkovní úsek je vybaven pískovištěm, bezpečným typem laviček, poskytuje dostatek možností pro pohybové činnosti, herní aktivity a využití různého náčiní, pomůcek a doplňků. Zahrada je vybavena záhonem určeným k pěstování rostlin dětmi. Vhodně, bezpečně a podle předpisů je vyřešeno rozmístění herních prvků, povrch a umístění prvků zeleně. Součástí školní zahrady je výběh s domácími zvířaty. K vycházkám slouží i nejbližší okolí školy, upravená i přírodní krajina. Blízký kontakt s okolní přírodou, se jistě příznivě odrazí na zdravotním stavu dětí. U školy je zřízeno parkoviště pro potřeby MŠ.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. VĚCNÉ PODMÍNKY

Prostory mateřské školy jsou dostatečně velké pro celodenní pobyt dětí a umožňují vzdělávání dětí, jejich volnou hru, odpočinek i stravování. Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně nabídnout, eventuálně o ně požádat. Ve vybavení tříd je dostatek hraček pro dívky a pro chlapce, pro mladší děti (i pro ne tříleté děti skládky apod.) i pro starší a talentované děti. Zařízení je účelné a slouží všem dětem.

Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy.

Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity. Venkovní prostory slouží k rozvoji spontánních her a pohybových aktivit dětí.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů, vše je doloženo revizní kontrolou, která probíhá každý rok dle zákona. Denní osvětlení je zajištěno dostatečným počtem oken, umělé osvětlení je zářivkové.

Ke spokojenému pobytu dětí v MŠ a k jejich všestrannému rozvoji, naplňování cílů ŠVP

a estetickému vzhledu školy napomáhají pedagogické pracovnice údržbou, obnovováním a doplňováním hraček, didaktických pomůcek, tělovýchovného náčiní, výtvarného materiálu a celkového vybavení.

Záměr-návrhy na úpravu věcných podmínek:

- dovybavit třídy lehátky a matracemi na spánek dětí
- pořídit 3 Panel pro interaktivní výuku dětí
- zřídit polytechnickou řemeslnou dílnu
- dovybavit zahradu novými herními prvky – enviromentální povahy

3.2. ŽIVOTOSPRÁVA

Dětem se nabízí plnohodnotná a vyvážená strava odpovídající platným normám a předpisům. Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly. Je zajištěn denní rytmus a řád. Pobyť venku respektuje doporučenou délku. Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku. Stolování má být pro děti doba pohody, pochutnání. Společná jídla mají velký význam. Do budoucna se děti učí utužování rodinných vazeb. Nejstarší děti se samostatně obsluhují, připravují si stůl. Děti si vytvářejí zdravý způsob života, naučí se využívat jídla v pozitivním smyslu a naučí se zařadit jídlo do systému hodnot. Svačiny připravujeme v naší škole samy. Obědy se dováží ze školní jídelny. Dbáme na kulturu stolování, předškolní děti jedí příborem, mladší se o to pokouší. Velký důraz se klade na pitný režim dětí. Každé dítě má svoji vlastní skleničku či hrneček na pití. Celodenně k dispozici je barel s nápoji. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly, ne delší než tři hodiny. Děti do jídla v žádném případě nenutíme, snažíme se je však motivovat, aby jídlo alespoň ochutnaly. Zaměstnanci se chovají podle zásad zdravého životního stylu, poskytují dětem vzor.

V mateřské škole je nastaven pravidelný režim dne, který je dodržován. V případě potřeby (návštěva akcí, divadlo v MŠ, akce školy, školní výlety apod.) je však možné ho přizpůsobit dle dané situace. Při změnách režimu dne vždy respektujeme potřeby dětí.

Pobyť venku je zařazován každodenně v dopoledních hodinách, v případě příznivého počasí také v odpoledních hodinách. Při nepříznivých podmínkách počasí (silný vítr, déšť, mráz pod -8 °C, smogová situace apod.) je pobyť venku zkracován, případně nahrazován činnostmi a hrami v MŠ.

Denní aktivity jsou zařazovány tak, aby dětem poskytovaly dostatek volného pohybu na školní zahradě i v MŠ. Ve školce se snažíme o vyvážené střídání spontánních a řízených činností a respektování individuality jedince – pedagogové zatěžují děti přiměřeně, dle jejich možností a věku. Zároveň je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku jednotlivých dětí. Po obědě je vždy zařazován polední odpočinek, při kterém jsou předčítány pohádky, a poté je pouštěna relaxační hudba nebo audiopohádka. Respektujeme individuální potřeby spánku, děti, které nemohou spát, jsou vedeny ke klidným činnostem a hrám u stolečku.

Záměr:

- pokračovat v osvědčeném způsobu zajištění pitného režimu
- podporovat co největší samostatnosti dětí při stravování

3.3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Naše MŠ nabízí a umožňuje zajištění pravidelného denního režimu s dostatečnou flexibilitou, větší vstřícnost k různým požadavkům rodičů. Dítě se adaptuje na docházku do MŠ ve společnosti rodiče tak dlouho, jak potřebuje. Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají jejich uspokojování, jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují pohodu a klid. Všechny děti mají rovnocenné postavení, ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, pomoc a podpora.

Ze strany pedagogů a zaměstnanců školy převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly, vzájemná pomoc a podpora. Pedagogové se věnují vztahům ve třídě a ovlivňují vztahy prosociálním směrem (prevence šikany a patologických jevů u dětí).

Všichni naši pracovníci vytvářejí klidné prostředí bez spěchu a shonu, vyhýbají se negativním slovním komentářům – dospělí jsou dětem příkladem. Pedagogové komunikují s dětmi tak, aby jim to bylo příjemné. Podporují je v samostatnosti a sebeobsluze.

Všechny děti v mateřské škole mají stejná práva, povinnosti a možnosti. Nikdo není znevýhodňován nebo zvýhodňován.

Adaptační program

Rodiče mohou využít návštěv mateřské školy o hlavních prázdninách před vstupem dítěte do MŠ. Rodiče mohou využít pozvání dítěte k návštěvě mateřské školy, nebo si mohou v odpoledních hodinách na chvíli přijít s dětmi pohrát. Společná setkání - informativní schůzka všech rodičů dětí, kde jsou seznámeny s provozem školy, školním řádem, organizačním řádem, uspořádáním životosprávy dětí, pedagogickými a provozními zaměstnanci školy a Školním vzdělávacím programem. Zpětná vazba je formou rozhovorů, zjišťujeme požadavky rodičů směrem k mateřské škole. Výsledkem vzájemného seznámení je skloubení domácích zvyklostí, s nimiž dítě přichází do školy s denním režimem v mateřské škole. Ve škole je vytvořen určitý řád chování a norem.

Záměr:

- prohlubovat spolupráci školy a rodiny
- usnadňovat vstup nových dětí do MŠ
- respektovat osobnost každého dítěte

3.4. ORGANIZACE CHODU A VZDĚLÁVÁNÍ

3.4.1. REŽIM DNE

Režim dne je volný, flexibilní a pružně se přizpůsobuje aktuálním potřebám probíhajících vzdělávacích aktivit. Pevně je stanovena pouze doba podávání jídla a pobytu venku. Spontánní hra probíhá celým denním programem.

Všechny děti po obědě odpočívají při poslechu pohádky, dále je délka odpočinku přizpůsobena individuálním potřebám dětí.

7:00 – 8:15 Příchod dětí, volná hra.

8:15 – 9:00 Zahájení dne, cvičení, hygiena, IP, skup. práce – didakticky zacílené činnosti ve skupinách i individuálně.

9:00 – 9:30 Svačina.

9:30 – 9:50 Pokračování v činnostech – individuálních, skupinových

9:50 – 11:30 Příprava na pobyt venku, vycházka, pobyt venku, hra na hřišti, pěstování rostlin, bylin, zeleniny, květin.

11:30 – 12:00 Oběd

od 12:00 Možný odchod dětí, klidové aktivity.

12:00 - 12:45 Hygiena. Příprava na odpočinek.

12:45 – 14:00 Pohádka. Odpočinek, spinkání.

14:00 – 15:00 Hygiena, převlékání, svačina

15:00 – 17:00 zájmové aktivity (zpěv, hra na flétnu a další hudební nástroje, tanec, výtvarné a rukodělné práce, příprava na školu, nácvik jemné motoriky, říkanky, básničky, dramatická výchova, divadlo), pobyt na zahradě, volné hry dětí do odchodu domů.

3.4.2. PROVOZNÍ DOBA MŠ

Mateřská škola je s celodenní péčí, s provozem od 7:00 do 17.00. V době letních prázdnin je provoz školy řízen dle zájmu rodičů.

Budovu mateřské školy otevírá učitelka. Děti se scházejí ve třídě. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i kolektivní činnosti, veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pedagogové respektují individualitu a soukromí každého dítěte.

Po obědě odcházejí některé děti domů, ostatní děti mají v herně přichystaná lehátka. Při poledním odpočinku dětem předčítáme pohádky, zpíváme ukolébavky a následně pouštíme relaxační hudbu nebo audio pohádky. Děti v žádném případě nenutíme ke spánku.

V odpoledních hodinách se děti věnují volným hrám, aktivitám nabízeným paní učitelkou, individuálním činnostem. V případě příznivého počasí jsou všechny aktivity přesunuty na školní zahradu.

Záměr:

- omezovat co nejvíce frontální činnosti
- pokračovat v nabídce doplňkových aktivit
- respektovat osobnost každého dítěte

3.4.3. UZAVŘENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY V DOBĚ HLAVNÍCH A VEDLEJŠÍCH PRÁZDIN

K přerušení provozu školy dochází minimálně, zpravidla v období vánočních svátků v délce shodné se základní školou. V době letních prázdnin bývá MŠ v provozu zpravidla 3 týdny. Rodiče jsou vždy včas informováni. V době vedlejších prázdnin je provoz školy přizpůsoben počtu dětí a dovážení obědů.

3.5. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny školním řádem, vnitřními směrnici a náplní práce každého zaměstnance. Všichni zaměstnanci jsou o dění ve škole vždy včas informováni. Pedagogické a provozní porady jsou svolávány dle potřeby. Ředitelka školy klade důraz na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesních odlišností a vytváření prostředí důvěry a podpory. Názory a myšlenky všech zaměstnanců jsou přijímány. Na zajištění provozu a chodu školy se podílí všichni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci. Jejich spolupráce je založena na vzájemné komunikaci, důvěře, respektu, toleranci, komunikaci a spolupráci s rodiči. Pedagogové se podílí nejen na všech akcích školy, ale i na tvorbě ŠVP, na plánování výchovně vzdělávacího procesu, který je funkční a vychází z předchozí analýzy a využívá zpětné vazby.

Kontrolní a evaluační činnost obsahují všechny oblasti chodu MŠ, z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Personální agendu vede v plném rozsahu ředitelka školy.

Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce.

Na spolupráci s rodiči se podílí celý kolektiv MŠ, jednotlivci větší či menší měrou, dle záměru plánovaných akcí.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem, s ostatními mateřskými školami, s odborníky poskytující pomoc, zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí. Navazuje spolupráci s blízkou základní školou. V případě potřeby spolupracuje také se školskými poradenskými zařízeními.

Záměr:

- pokračovat v pravidelných provozních a pedagogických radách
- důležité informace předávat okamžitě
- uvědomovat si, že pouze týmová práce vede k cíli

3.6. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

V MŠ pracují 3 pedagogičtí pracovníci včetně ředitelky MŠ + 1 asistent (dle výsledků vyšetření z PPP Kladno, dle potřeb dítěte) a 1 provozní pracovnice s úvazkem kuchařky a školnice.

Dopolední výchovně vzdělávací činnost zabezpečuje kvalifikovaná pedagogická pracovnice – ředitelka školy, učitelka školy.

Odpolední činnost zabezpečuje pedagogická pracovnice.

Pedagogický a pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Dlouholeté pedagožky předávají mladším kolegyním své zkušenosti a zároveň od nich získávají nové náměty a podněty pro svou pedagogickou činnost.

Zaměstnanci školy jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku.

V případě podezření, že dítě potřebuje specializovanou péči (logopedie, speciální vzdělávací potřeby apod.), jsou rodičům předány kontakty na specializované odborníky.

Pedagogové jsou průběžně vzdělávání v rámci DVPP, nicméně je nutné je k samostudiu a dalšímu vzdělávání více motivovat.

Záměr:

- udržet plně kvalifikovaný tým zaměstnanců
- dostatečně motivovat zaměstnance k dalšímu sebevzdělávání
- podporovat vzájemnou spolupráci

3.7. SPOLUÚČAST RODIČŮ A OSTATNÍCH SUBJEKTŮ

CÍL: VZÁJEMNÁ TOLERANCE, DŮVĚRA, PARTNERSTVÍ, OTEVŘENOST, VHODNÁ PREZENTACE

Škola aktivně spolupracuje s různými partnery – zřizovatelem, rodiči a veřejností.

Činnost zařízení vzhledem ke zřizovateli musí být založena na intenzivní spolupráci a poskytování objektivních informací.

Ve vztazích mezi učiteli a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost. Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole. Učitelky pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte. Zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost. Předávání poznatků a zkušeností při každodenním styku s rodiči, vzájemnou dohodou uskutečňovat optimální výchovu a vzdělávání. Rozvíjení společenství rodiny a MŠ na základě vzájemné tolerance a partnerství, bereme v úvahu prostředí, ve kterém dítě žije. Umožníme rodičům přímou účast ve výchovně vzdělávacím procesu. Podporujeme iniciativu ze strany rodičů, pomoc škole. Bereme ohledy na potřeby dětí a jejich domácí zvyky.

Například:

- soutěže, akce pro děti spojené s opékáním vuřtů – úklid zahrady

- společné zdobení vánočních perníčků, vánoční tvoření
- pomoc rodičů při drobných opravách
- akademie-vystoupení dětí
- slavnostní rozloučení s předškoláky
- pomoc rodičů v době školního výletu

Prezentaci školy vidíme v současné době jako velmi potřebnou.

Uskutečňujeme ji těmito metodami:

- na informační tabuli umístěné v jednotlivých obcích
- prezentací školy na veřejnosti-velikonoční a vánoční výstava výrobků dětí, jarmarky
- kulturním vystoupením
- den otevřených dveří při příležitosti „Zápisu dětí do MŠ“

Vzhledem k dalším partnerům je potřeba iniciovat spolupráci s dalšími školami, pedagogicko – psychologickými poradnami, výchovně-vzdělávacími a kulturními zařízeními.

Spolupráce se Základní školou Zlonice:

společná účast na sportovních a kulturních akcích v obci.

Například:

- návštěvy divadelních představení
- vystoupení dětí na vánočním Jarmarku, pořádání Mikuláše dětmi ze ZŠ u nás v MŠ
- beseda s učitelkou z prvního stupně s rodiči budoucích školáků, návštěva předškoláků v ZŠ

Spolupráce s MŠ v okolí: předávání nových poznatků a námětů pro výchovnou práci. Bližší spolupráce s MŠ Vraný.

Například:

- společná divadelní představení v naší mateřské škole, mimo školu
- společné školní výlety
- sportovní olympiáda

Spolupráce se školní jídelnou:

- dbáme na zdravou výživu a dostatečné množství tekutin
- do jídla děti nenutíme

Spolupráce s PPP a SPC v Kladně:

- odklady školní docházky, integrace
- řešení výchovných a vzdělávacích problémů

Zájem partnerů a veřejnosti o činnost zařízení lze získat tak, že:

- vytvoříme zařízení komunitní, otevřené veřejnosti a umožníme tak širšímu okruhu lidí trávit zde svůj pracovní nebo volný čas,
- vytvoříme systém veřejné pravidelné prezentace naší práce (vlastní web, dny otevřených dveří, besedy, výstavy a ukázky práce na vhodných místech, letáky s pozvánkami na akce, ankety, vydávání zpráv a článků),
- uspořádáme tyto akce a zapojíme do nich rodiče a partnery,
- vybudujeme tradici každoročních akcí a projektů, vytvoříme vlastní symboliku.

Při svém provozu a pořádání akcí bude škola usilovat o co nejmenší dopady na životní prostředí a využívat místní zdroje.

Proces utváření školy a její koncepci bude třeba konzultovat se zřizovatelem, školskou radou, zaměstnanci, rodiči, partnerskými vzdělávacími zařízeními a školami.

3.8. ZABEZPEČENÍ VÝUKY DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dle školského zákona dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností, k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte.

Jedná se tedy o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, děti nadané a také o děti ze sociálně znevýhodněného prostředí a z odlišného jazykového prostředí.

V naší mateřské škole se snažíme o uspokojení základních i speciálních potřeb všech dětí, o vytvoření optimálních podmínek k rozvoji jejich osobnosti, k učení i ke komunikaci a dosažení co největší samostatnosti. Ke všem dětem přistupujeme individuálně, zohledňujeme jejich pracovní tempo a přizpůsobujeme pedagogické metody.

Pokud pedagog zjistí, že by některé z dětí mohlo mít speciální vzdělávací potřeby, vypracuje ve spolupráci s rodiči plán pedagogické podpory (PLPP). Po uplynutí doby jeho realizace, vyhodnotí společně s rodiči jeho přínos a v případě potřeby doporučí odborné vyšetření.

U dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními postupuje škola dle doporučení školského poradenského zařízení (vytváří individuální vzdělávací plán, zajišťuje materiální i personální podmínky vzdělávání, přizpůsobuje metody vzdělávání apod.) S těmito postupy jsou seznámeni všichni zaměstnanci, kteří s dítětem pracují.

3.9. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Za nadané dítě se dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. považuje především dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Nadaným dětem je třeba zajistit co nejlepší péči odpovídající jejich předpokladům a nárokům

Sledujeme živost dítěte, míru potřeby spánku, která je u nadaných dětí nižší, vysokou úroveň aktivity schopnost soustředit se velmi dobře, po dlouhou dobu i na několik věcí současně, zvýšená reakce na vnější podněty, velká potřeba přísunu nových podnětů, neobvyklá paměť, velká rychlost učení, rychlý rozvoj řeči, časný zájem o písmena, čísla a jiné znaky a všeobecná zvědavost.

Vždy máme na paměti, že žádné dvě děti nejsou stejné a nelze je popsat pouze souborem určitých projevů. Nadané dítě nemusí být úspěšné ve všech vzdělávacích oblastech, jeho schopnosti mohou být nerovnoměrně rozloženy i rozvinuty, a to až do té míry, že může v jistých oblastech podávat i průměrné, či podprůměrné výkony, a také to nejsou vždy děti bezproblémové, mohou být i sociálně nekonformní i nepřizpůsobivé. Dítě s mimořádným nadáním rozvíjíme po všech stránkách.

Při identifikaci vysoce nadaného dítěte informuje pedagog ředitelku školy, která dále spolupracuje s rodiči a školským poradenským zařízením. Pedagogové pak dále pracují s dítětem v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.

3.10. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Děti mladší tří let jsou do mateřské školy přijímány na základě rozhodnutí ředitelky školy po splnění kritérií a zákonných podmínek přijetí dítěte do MŠ a určitých podmínek týkajících se připravenosti a zralosti dítěte pro vstup do mateřské školy.

Dítě by mělo být bez plen, umět si říct, když potřebuje na toaletu. Dále by mělo zvládat základní sebeobsluhu (oblékání a svlékání základních částí oblečení, zouvání a nazouvání bot, pití z hrníčku, jíst lžící).

Děti mladší tří let jsou zařazovány do běžné třídy spolu s ostatními dětmi.

Hlavním cílem je pomoci dětem odpoutat se od rodičů, adaptovat se na prostředí a režim mateřské školy, začlenit se do kolektivu vrstevníků, osvojit si základní sebeobslužné a hygienické návyky a získávání samostatnosti.

Režim dne a plánované aktivity jsou přizpůsobovány individuálním potřebám aktivních činností a odpočinku dětí. Paní učitelky k dětem přistupují s citem a trpělivě a zaměřují se především na učení prožitkem. Dávají dětem dostatečný prostor pro spontánní hru, odpočinek a vytváří podmínky pro celkový rozvoj jejich osobnosti.

Hračky a vybavení třídy, které je pro děti mladší tří let vhodné a bezpečné, průběžně doplňujeme v závislosti na finančních možnostech mateřské školy.

Vzdělávání dětí probíhá v těchto oblastech

Dítě a jeho tělo: podpora samostatnosti, hry s předměty, manipulace s předměty, objevování,

Začlenění dětí mladších tří let do programu naší školy.

V současné době navštěvují mateřskou školu i děti mladší tří let. U těchto dětí se zaměříme zvláště na tyto oblasti.

Rozumový vývoj:

- adaptovat se v novém prostředí, znát svoji značku
- znát své jméno
- umět požádat učitelku o radu a pomoc
- celkově rozvíjet rozumové schopnosti, zapojit se do kolektivu dětí

Tělesný vývoj:

- rozvíjet motoriku dítěte
- učit se hygienickým návykům
- ukládat hračky na své místo
- snažit se o sebeobsluhu

Mravní a citový vývoj:

- upevňovat u dětí pocit bezpečí a jistoty v novém prostředí
- zvykat si na režim v mateřské škole
- učit se základům společenského chování, dbát na svoji bezpečnost

Estetický vývoj:

- pracovat s různými výtvarnými materiály
- zapojovat se do hudebních a pohybových činností
- seznamovat se s dětskou knihou, pozorně vyslechnout krátký text

3.11. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Naše školka umožňuje na základně vyšetření a následného doporučení z PPP rozložit hodinovou dotaci na podporu výuky českého jazyka do 3 dnů po 20 minutách. V těchto blocích pak pracuje asistent pedagoga s jednotlivým dítětem s OMJ na rozšíření slovní zásoby.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. CHARAKTERISTIKA TŘÍDY

Kapacita školy je 24 dětí. Mateřská škola má jednu věkově smíšenou třídu pro děti ve věku 2-6 let. Z hlediska organizačních forem zařazujeme formy výuky frontální, skupinové i individuální. Souběžné působení dvou pedagogů (učitel a asistent) ve třídě je zajišťováno v rámci provozních možností školy v době pobytu venku, oběda a ukládání k polednímu odpočinku.

Vzdělávání dětí probíhá v denním režimu, který je dostatečně flexibilní, reaguje na individuální možnosti a potřeby dětí a potřeby mateřské školy.

Děti ve třídě mateřské školy nacházejí potřebné zázemí, bezpečí, klid i soukromí. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Poměr spontánních a řízených aktivit je v denním programu mateřské školy vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Dětem je poskytován dostatečný prostor pro volnou hru, námětové i tvořivé činnosti, práci s knihami apod. Vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích během celého pobytu dětí v mateřské škole. Učení je založeno na aktivní účasti dětí, na jejich vnímání a prožívání.

Při plánování činností vychází pedagog z potřeb a zájmů dětí, přihlíží k jejich individuálním vzdělávacím potřebám. Podněcuje děti k samostatnosti, vlastní aktivitě. Děti mají možnost se v případě potřeby nezúčastňovat daných aktivit. Děti do ničeho nenutíme, činnosti jim nabízíme. Podporujeme osobnostní a sociální rozvoj dětí, jejich sebedůvěru, sebeúctu a vzájemné respektování.

4.2. PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ K PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ

Do mateřské školy jsou přijímány děti na základě zápisu, který probíhá v měsíci květnu. Při vyhlášení zápisu je nutné zákonné zástupce informovat o počtu uvolněných míst v předškolním zařízení. V průběhu roku může být vyhlášen i dodatečný zápis.

Za celý proces zápisu odpovídá ředitel školy (vyhlášení, přijímání přihlášek, pořadí přijímaných dětí). Podrobné informace k průběhu přijímacího řízení včetně termínů a kritérií přijímacího řízení jsou s dostatečným předstihem uvedeny na webových stránkách školy, vyvěšeny na vývěskách okolních obcí a také vyvěšeny v mateřské škole.

4.3. PRAVIDLA PRO PLNĚNÍ POVINNÉHO PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky je vzdělávání povinné. Může se aplikovat pravidelnou denní docházkou či individuálním vzděláváním. Individuální vzdělávání-tuto skutečnost je povinen zákonný zástupce oznámit řediteli školy nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku. Toto oznámení je písemné a musí obsahovat jméno a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte. Datumově období, ve které se bude dítě individuálně vzdělávat a důvody pro individuální vzdělávání. Škola bude ověřovat úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech dle RVP PV. Ověření se uskuteční v termínech stanovených ředitelem školy, první úterý v měsíci listopadu od 8.00 do 10.00 hod., náhradní termín je stanoven na první úterý v prosinci od 8.00 do 10.00hod. v MŠ Zahrádka sv. Františka. Ověření očekávaných výstupů bude probíhat formou rozhovoru, pozorování a didaktických her. Zákonný zástupce je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Podmínky povinného předškolního vzdělávání jsou zakotveny ve Školním řádu. Forma denní docházky je dána v pracovních dnech od 08,00 do 12,00 hod., dítě se však může vzdělávat po celou dobu provozu školy. Povinnost není dána ve dnech školních prázdnin. Způsob omlouvání nepřítomnosti je upřesněn ve Školním řádu.

4.4. DISTANČNÍ ZPŮSOB VZDĚLÁVÁNÍ

Jedná se o případy, kdy je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření nebo z důvodu nařízení karantény, znemožněna osobní přítomnost většiny předškolních dětí třídy. O přechodu na distanční způsob vzdělávání nemůže mimo uvedené případy rozhodovat ředitel školy nebo zákonný zástupce dítěte. Distanční vzdělávání je povinné pro předškolní děti a zároveň je povinností zákonného zástupce v případě neúčasti na tomto vzdělávání předškolní dítě omlouvat, stejně jako při neúčasti při prezenčním vzdělávání.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program „Zahrádka plná barev“ je otevřený dokument s možností různých dodatečných úprav a vkládáním příloh. Tematické celky jsou variabilní, pedagogové mohou kdykoliv reagovat na konkrétní situace a zájmy dětí, vytvořit nové téma, cíle napříč integrovanými bloky a vrátet se k nesplněným cílům.

ŠVP respektuje hlavní cíle předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získávání osobní samostatnosti, schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

ŠVP se opírá o Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV 2018) s cílem naplňování těchto kompetencí:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské.

Kompetence jsou rozpracovány do jednotlivých oblastí vzdělávání, které jsou rozlišeny podle přirozených interakcí, které si dítě vytváří ve vztahu k sobě, k druhým lidem i okolnímu světu, žije v nich, rozvíjí se a vyrůstá, učí se a vzdělává.

Tyto interakční oblasti mají symbol 5- ti základních barev. Jednotlivé činnosti a aktivity, na sebe navazují, prolínají se, doplňují a vytváří celek Zahrádka plná barev – s účinným komplexním přístupem v předškolní výchově a vzdělávání.

5 interakčních oblastí:

1. oblast BIOLOGICKÁ: Dítě a jeho tělo - **MODRÁ** (barva nebe, vzduchu, vody)
2. oblast PSYCHOLOGICKÁ: Dítě a jeho psychika - **ŽLUTÁ** (barva slunce - ovlivňuje psychiku)
3. oblast INTERPERSONÁLNÍ: Dítě a ten druhý- **ČERVENÁ** (barva lásky, přátelství, pochopení)
4. oblast SOCIÁLNĚ-KULTURNÍ: Dítě a společnost- **BÍLÁ** (barva slavností)

5. oblast ENVIRONMENTÁLNÍ: Dítě a svět - **ZELENÁ** (barva přírody, rostlin, ekologie)

Důraz bude kladen na:

- individuální přístup ke každému dítěti a jeho rozvoj,
- tvořivou a originální práci pedagogů,
- denní nabídku zajímavého programu pro děti (objevování a učení),
- uplatnění hry ve veškerých činnostech,
- vlastní aktivitu dětí pomocí prožitkového učení,
- respektování sociálního učení dětí a potřeb z rodiny,
- spolupráci pedagogů s rodiči, vytváření důvěry a příjemného klimatu.

Škola bude prakticky aplikovat environmentální výchovu a řešit problematiku posilování kontaktu dětí s přírodou. Zařízení bude rozmanitými způsoby utvářet postoje dětí i veřejnosti k přírodě, propagovat trvale udržitelný přístup k životu, rozvíjet citlivost a ohleduplnost k přírodě.

Umožní prožití kontaktu s živými tvory, zařazovány budou i aktivity zaměřené na ochranu životního prostředí, zdravý životní styl a poznávání lidových zvyků a tradic.

5.1. DLOUHODOBÉ ZÁMĚRY

- předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti formu prožitků v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků, založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů,
- rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost dětí a tím vytvořit základy celoživotního vzdělávání.

5.2. KRÁTKODOBÉ ZÁMĚRY

- vytvářet zdravé životní postoje a návyky jako základ zdravého životního stylu a způsobu života,
- podporovat psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoje jeho intelektu, řeči, jazyka a poznávacích procesů
- posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem – v rodině, v mateřské škole,
- osvojit si poznatky a dovednosti související s podporou zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí,
- vytvářet základy aktivních postojů a vztahů ke světu, k životu, ke kultuře a umění,
- seznámit se s místem a prostředím, ve kterém děti žijí a vytvářet pozitivní vztah k němu,
- rozšiřovat povědomí dětí elementárními poznatky o rozmanitosti, vývoji a proměnách přírody, kultury a techniky,
- snaha pochopit, že lidská činnost může mít pozitivní, ale i negativní dopady na společnost a přírodní prostředí.

ZÁMĚRY PRO PRAVIDLA SOUŽITÍ

- umím pěkně pozdravit
- umím sám(a) slušně požádat o to, co chci a poděkovat
- dodržuji hygienu, umím používat kapesník, zakrývám si pusku a nos, když kašlu a kýčám
- umím čistě stolovat
- jsem kamarádký(á), umím pomáhat
- umím přiznat chybu, jsem pravdomluvný(á)
- hraji si s kamarády a pomáhám jim při hře
- uklízím si po sobě hračky
- snažím se být samostatný(á)
- vím, kde pracuje máma a táta

5.3 METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Nejčastější a nejdůležitější formou činností dětí předškolního věku je hra. Pedagogové proto při své práci využívají všechny její stádia (individuální, kooperativní i skupinová) a druhy (např. tvořivé, námětové, dramatizující, konstruktivní, s pravidly apod.)

Děti se učí především nápodobou. V průběhu všech činností proto využíváme situačního a sociálního učení, které je založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a lépe tak chápalo jejich smysl.

Do výchovně vzdělávacího procesu zařazujeme frontální, skupinové i individuální formy vzdělávání, pokusy a experimenty. Všechny organizační formy volí pedagogové tak, aby respektovaly individuální potřeby dětí, byly dostatečně vyvážené a pro děti atraktivní.

Kromě organizačních forem využíváme také metody slovní (např. rozhovor, dialog, monolog, vysvětlení, popis, vyprávění, beseda, předčítání), názorné (např. pozorování, předvádění, exkurze a vycházka) a praktické (např. experimenty, pokusy).

Výběr metod volí pedagogové vždy v závislosti na didaktickém cíli. Slovní metody vhodně spojují s praktickou činností, názorné metody pak s metodami praktickými.

Při vzdělávání dětí zachováváme také obecné zásady jako je cílevědomost, jednotnost a důslednost, přiměřenost, názornost, soustavnost a poslušnost, trvalost a individuální přístup.

Metody a formy vzdělávání:

- Hra
 - individuální, kooperativní, skupinová
 - Tvořivá, námětová, dramatizující, konstruktivní, s pravidly, pohybová, intelektuální, smyslová, napodobující
- Situační učení
- Sociální učení
- Kooperativní učení
- Prožitkové učení
- Učení hrou

- Slovní metody
 - rozhovor, dialog, monolog, vysvětlení, popis, vyprávění, beseda, předčítání
- Názorné metody
 - pozorování, předvádění, exkurze, vycházka
- Praktické metody
 - experimenty, pokusy
- Metoda pokusu a omylu
- Frontální, skupinová, individuální forma vzdělávání
- Didakticky zacílené činnosti
- Spontánní aktivity

5.4. PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ, SOCIÁLNÍ KLIMA TŘÍDY

Základním principem primární prevence rizikového chování u dětí je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti. Prevence je začleněna do programu taktu:

- podpora vzájemné vstřícnosti a spolupráce dětí v rámci samotných činností,
- individuální přístup a podpora dětem, které mají potíže s přizpůsobením se kolektivu
- rovnocenné postavení všech dětí,
- prostřednictvím prosociálně orientovaných her a činností podpořit pozitivní vztahy a možnost seberealizace dětí,
- pedagogický způsob vedení dětí počítá s aktivní spoluúčastí a samotným rozhodováním dětí,
- projevuje se přímou, vstřícnou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi,
- neexistuje manipulování s dětmi, zbytečné organizování, nezdravá soutěživost,
- podpora dětí v samostatnosti a experimentování, dostatek pochvaly a pozitivního hodnocení
- ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora,
- ze strany dětí se vyžaduje respektování autority dospělého pedagoga,
- dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1. DLOUHODOBÁ KONCEPCE ŠKOLY

Posláním naší MŠ je vytvářet pro děti vstřícné, estetické a podnětné prostředí, předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí, ve skupině vrstevníků, cestou výchovy a vzdělávání, založené na principu uspokojování, individuálních potřeb a zájmů.

OBLASTI PLNĚNÍ:

1. ADAPTACE bez slziček aneb Zvládneme to s úsměvem

Úspěšná adaptace dítěte na začátku docházky ovlivňuje kvalitu dalšího pobytu a je tudíž předpokladem pozitivního výchovného působení MŠ na dítě.

Snaha MŠ – nenásilné, postupné přizpůsobování dětí na uspořádání dne

- posilování pocitů dětí při činnostech, které nezvládá
- kladení přiměřených požadavků na děti
- navazování kladného citového vztahu mezi dítětem a učitelem.

Úspěšné zvládnutí vstupu do MŠ znamená, že pedagogové získali dítě natolik, že se opakovaně začíná na pobyt ve škole těšit, má zájem o společnost jiných dětí, je schopno krátkodobé separace od rodiny.

Adaptace je velmi důležitý proces a je třeba, aby byl pečlivě sledován a řízen v úzké spolupráci s rodiči.

2. VYTVÁŘENÍ PODMÍNEK PRO HRU DĚTÍ aneb Kdo si hraje-nezlobí

V předškolním věku se dítě učí celým životem, tedy i životem prožitým v MŠ. Hlavní činností je HRA, proto je třeba poskytovat dětem dostatečný prostor, čas a prostředky pro spontánní hru, vycházející z přirozených potřeb a zájmů. Umožňovat dětem různé druhy her, nemařit žádné pokusy ani snahy o hru, ale naopak dětskou hru obohacovat, rozvíjet a využívat všech výchovných možností, které hra dětem poskytuje. Ze hry je možné posoudit, jak si bude dítě počínat v jiných vývojově pozdějších činnostech. Pokud chce dítě raději odpočívat, relaxovat ve svém koutku, je to jeho volba.

3. TĚLESNÁ POHODA aneb Hýbu se rád

K rovnoměrnému vývoji organismu děti rovněž potřebují, aby byly zcela samozřejmě uspokojovány jejich každodenní tělesné potřeby, tzn. vycházet z toho, aby měly dostatek pohybu spontánního i řízeného. Nezapomínat pravidelné zařazování pohybových chvil.

Při pohybové výchově využívat sportovní vybavení školy, přírodní a technické okolní prostředí, hrát míčové a jiné hry, používat a jezdit s dětskými dopravními prostředky (tříkolka, koloběžka, kolo, odstrkávadlo), pohybovat se v přírodě a překonávat přirozené překážky při vycházkách.

Léto-otužování vodou. Zima-radovánky na sněhu a zimní sporty.

Podzim a jaro – vycházky i za deště. Starší děti – koupání.

4. DUŠEVNÍ POHODA aneb Slunce v duši

Snaha posilovat a povzbuzovat sebedůvěru dětí spolu se schopností sebehodnocení. Vytváření kladného vztahu k vlastní osobě i k druhým. Umět prožít úspěch, ale současně se dokázat vyrovnat i s neúspěchem.

Chránit dítě před situacemi, které nezvládá, a které jsou pro něj stresující. Vybírat takové výchovné prostředky, které dítě dokáže zvládnout, což posiluje a podporuje jeho sebevědomí. Vytvářet radostnou pohodu, umožňovat plnění přirozených potřeb dětí a všech pracovníků školy, neboť pohoda pedagogů se přenáší na děti v kladném i záporném smyslu.

5. POZNÁVAT SVĚT S RADOSTÍ

Cesty za poznáním vést přes prožitky dětí. Snaha o to, aby si mnoho věcí mohly vyzkoušet v praxi. Samy poznávají souvislosti, vytvářejí si na základě praktických zkušeností své postoje a názory. Brát dětské názory vážně, společně hledat správná řešení a závěry. Nabízet dětem stále něco nového, netradičního; vytvářet nejrůznější hrací kouty a možnosti.

Neopomínat dodržování zásad pedagogických, hlediska esteticky, hygieny a bezpečnosti.

6.2. OBLASTI PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

1. oblast **BIOLOGICKÁ** (modrý kvítek) - Dítě a jeho tělo

Specifické vzdělávací cíle:

- Uvědomění si vlastního těla
- Rozvoj jemné a hrubé motoriky
- Ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Rozvoj a užívání smyslů
- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody a vytváření zdravých životních návyků a postojů

Nabízené činnosti:

- Pohybové a sportovní činnosti a jiné sezónní aktivity
- Manipulační a motorické činnosti s pomůckami, předměty, nástroji
- Činnosti zaměřené na zdravý rozvoj – dechové, protahovací, uvolňovací a relaxační
- Psychomotorické a smyslové hry
- Grafomotorické činnosti
- Hudebně – pohybové činnosti
- Sebeobslužné a pracovní činnosti

- Činnosti zaměřené na osvojování poznatků o zdraví, těle, o zdravém životním stylu
- Aktivity zaměřené na rozvoj výtvarných a grafických schopností a dovedností

Očekávané kompetence:

- Zvládnout základní pohybové dovednosti, pohyby v různém prostředí
- Ovládat soulad pohybu se zpěvem a hudbou
- Dosažení dovedností v oblasti smyslového vnímání
- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky
- Zvládnutí vizuomotoriky, grafomotoriky, jemné a hrubé motoriky
- Provádět jednoduché pracovní úkony a úklidové činnosti
- Znát části těla, základní orgány a jejich funkce
- Vědět, co tělu prospívá a škodí, odmítnout se podílet na nebezpečných činnostech,
- Chovat se obezřetně při kontaktu s neznámými osobami, věcmi a prostředím

2. oblast PSYCHOLOGICKÁ (žlutý kvítek) - Dítě a jeho psychika

JAZYK A ŘEČ

Specifické vzdělávací cíle:

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností – receptivních i produktivních
- Rozvoj komunikativních dovedností a samostatného mluveného projevu
- Osvojení dovedností předcházejících čtení a psaní

Nabízené činnosti:

- Artikulační, řečové, sluchové, rytmické hry, slovní hádanky
- Navazování dialogů, skupinové a individuální rozhovory
- Vyprávění zážitků, informací, vyřizování vzkazů
- Poslech pohádek a příběhů, jejich reprodukce a dramatizace
- Prohlížení a „čtení“ dětských knih – školní knihovna, přinesené z domova
- Přednes a zpěv tematických textů

Očekávané kompetence:

- Snaha o správnou výslovnost
- Chápat smysl otázek a správně na ně reagovat
- Učit se rozumět novým slovům – rozšiřování slovní zásoby
- Umět vyprávět jednoduchý příběh, pohádku
- Naučit se zpaměti texty
- Slovní popis situace, obrázku, skutečnosti
- Zvládnání (přiměřeně svému věku a schopnostem) analyticko–syntetických funkcí řeči (začáteční a koncová písmena, rýmy, synonyma, homonyma a antonyma)
- Poznat napsané své jméno (starší děti)
- Projevovat zájem o knihy

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, MYŠLENKOVÉ OPERACE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE

Specifické vzdělávací cíle:

- Rozvoj a využívání slovně – logického myšlení, paměti a představivosti
- Rozvoj tvořivého myšlení a vlastního sebevyjadřování
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektovým činnostem a učení, podpora zájmu o učení
- Vytváření zájmu pro práci s informacemi

Nabízené činnosti:

- Hry: smyslové, poznávací, tvořivé, rytmicky – pohybové, dramatické
- Konkrétní činnost s materiálem, experimenty s materiálem a předměty
- Hry a činnosti zaměřené k procvičování paměti a řešení problémů
- Přímé pozorování a chápání jevů, situací a osvojování poznatků

Očekávané kompetence:

- Vnímat všemi smysly
- Udržení soustředění, pozornosti
- Pojmenování okolního světa
- Učit se dle instrukcí, ukázky a pokynů
- Chápat základní číselné, matematické a prostorové pojmy, částečně se orientovat v čase
- Vyjadřovat svoji fantazii a představivost v různých činnostech

SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE

Specifické vzdělávací cíle:

- Rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)
- Rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí
- Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- Získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci
- Rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání

Nabízené činnosti:

- Činnosti zajišťující spokojenost, radost, veselí a pohodu
- Podpora sebedůvěry a sebevědomí dítěte a oceňování jeho snahy a úsilí
- Příležitosti a hry vyžadující vůli, vytrvalost a sebeovládání
- Hry na téma rodina
- Estetické a tvůrčí aktivity (slovní, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové atd.)
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů na téma vztahů mezi lidmi, dobro – zlo,
- Přípravy společenských akcí (zvyky, tradice, oslavy, sportovní a kulturní programy)

Očekávané kompetence:

- Odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich opory
- Samostatné rozhodování o svých činnostech
- Odhadovat na co stačí a co zvládne, postupně si uvědomovat své nedostatky, přiznávat si chybu
- Přijímat pozitivní, ale i negativní hodnocení, neúspěch
- Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a dokončit ji
- Poslouchat a plnit smysluplné pokyny a slovní příkazy, přistupovat na daná pravidla
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- Začlenit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- Adaptovat se na prostředí školy a jeho běžné změny, spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- Chovat se slušně a zdvořile k dospělým
- Dodržovat pravidla her a činností, jednat „fair – play“

3. oblast INTER-PERSONÁLNÍ (červený kvítek) - Dítě a ten druhý

Specifické vzdělávací cíle:

- Pěstování pozitivního chování ve vztahu k druhým
- Rozvoj schopností směřujících k navazování a rozvíjení vztahů
- Rozvoj interaktivních komunikativních schopností
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztahu s druhými

Nabízené činnosti:

- Vstřícná vzájemná komunikace, ohleduplné tolerantní chování
- Činnosti zaměřené na verbální a neverbální komunikaci
- Sociální a interaktivní hry, dramatické činnosti, hudební a pohybové hry, společenské hry
- Kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinkách
- Společné rozhovory, sdílení a naslouchání druhému
- Podpora dětských přátelství
- Hry vyžadující ohleduplnost k druhému, k ochotě rozdělit se, půjčit hračku, střídat se, pomoci a ke schopnosti vyřešit vzájemný spor; respektovat soukromí
- Četba a vyprávění na téma vztahy mezi lidmi

Očekávané kompetence:

- Navazovat kontakt s dospělým, komunikovat s ním vhodným způsobem a respektovat jeho osobnost
- Přirozená komunikace se svými vrstevníky, navazování přátelství
- Chápat osobní odlišnosti lidí
- Uplatňovat svoje individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého – potlačovat negativní projevy sobectví
- Vnímat potřeby druhých, vycházet jim vstříc
- Bránit se projevům násilí, ubližování a ponižování

4. oblast SOCIÁLNĚ KULTURNÍ (bílý kvítek) - Dítě a společnost

Specifické vzdělávací cíle:

- Rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat a spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství, vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané v tomto společenství
- Rozvoj kulturně – estetických dovedností (slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických), produktivních i receptivních
- Vytvoření základů estetického vztahu ke světu, k životu, ke kultuře a umění

Nabízené činnosti:

- Kulturní, podnětné a sociálně – pohodové prostředí MŠ
- Každodenní pozitivní vzory chování (zdvořilost, ohleduplnost, citlivost, tolerance)
- Činnosti zaměřené na poznávání mravních hodnot v jednání lidí, hodnot věcí a lidské práce
- Různorodé společenské hry a činnosti, kdy se děti spolupodílejí na organizaci, průběhu a výsledcích
- Přípravy společných akcí zaměřených na tradice, svátky, roční období
- Tvořivé umělecké činnosti
- Setkávání se s uměním i mimo MŠ (návštěvy divadla, muzea, koncertů atd.)

Očekávané kompetence:

- Uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými a dětmi
- Pochopit, že každý má ve společnosti svoji roli, podle které je třeba se chovat
- Začlenit se do kolektivu, respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti ostatních
- Adaptovat se na prostředí školy a jeho běžné změny
- Dokázat se domluvit na společném řešení se svým okolím
- Utvořit si základní dětskou představu o tom, co je dobře a co špatně, co se smí a nesmí a podle této představy se chovat
- Umět se tvořivě vyjádřit pohybem, kresbou, zpěvem, slovem...
- Vážít si práce a úsilí druhých – ve všech formách
- Ohleduplné a šetrné zacházení s věcmi kolem sebe

5. oblast ENVIRONMENTÁLNÍ (zelený kvítek) – Dítě a svět

Specifické vzdělávací cíle:

- Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám
- Rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- Osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
- Osvojení poznatků a dovedností chránících před nebezpečnými vlivy prostředí
- Rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Nabízené činnosti:

- Přirozené poznávání rozmanitosti světa přírody, kultury i techniky
- Manipulace a experimentování s různými materiály, předměty
- Ekologicky zaměřené hry a aktivity
- Smysluplné pracovní a pěstitelské činnosti
- Aktivity zaměřené na vnímání a pochopení světa kolem sebe
- Seznamování s kulturou místa a prostředí, ve kterém dítě žije a poznávání jiných kultur
- Poučení o možných nebezpečných vlivech prostředí a o způsobech, jak se chránit

Očekávané kompetence:

- Osvojit si elementární poznatky o přírodě a přírodních jevech, zvycích a práci lidí, o technických přístrojích, se kterými se dítě setkává
- Bezpečná orientace v prostředí a okolí školy, domova
- Osvojit si poznatky o místě, ve kterém žijeme, o své zemi a její kultuře, o jiných zemích a kulturách, o zeměkouli, o vesmíru
- Vnímání, že svět má svůj řád, jeho rozmanitost, pestrost a různorodost, stejně tak, jako svět lidí
- Pečovat o okolní životní prostředí, dbát o čistotu a pořádek
- Poznat některá nebezpečí a snažit se jim vyhnout

6.3. INTEGROVANÉ BLOKY

Během celého roku nás bude provázet František, který nás bude seznamovat s okolním světem a naučí nás hodně užitečných věcí. Například jak se k sobě hezky chovat a jak spolu mluvit, aby to nikoho nebolelo.

Č. 1 – *PODZIM: PODZIM SE HLÁSÍ...*

Září: František vítá děti ve školce.

Měsíc září bude věnován především adaptaci dětí na prostředí a režim školky a seznámení dětí mezi sebou. Vše bude probíhat formou her a interaktivních činností.

Pedagogové pomohou se samostatností, hygienou a sebeobsluhou. Vytvoříme smlouvu, jak se ve školce chovat. Nastavíme si pravidla. Budeme trénovat hrubou a jemnou motoriku i jazykové

dovednosti. Povíme si, proč ptáci odlétají do teplých krajín. Čeká nás sportování a pohyb venku (běhy, překonávání překážek a terénních nerovností, lezení do výšky).

Poznáme svatého Václava a také svatou Ludmilu.

ZÁŘÍ: František vítá děti ve školce.

- Školka volá
- Můj plyšák do postýlky
- Vlaštovičko, leť!
- Sv. Václav

Říjen: O podzimním čarování

Říjen je věnován proměnám v přírodě. Budeme poznávat cyklické změny stromů a života v lese, na poli a v sadu, přípravu přírody k zimnímu spánku, pozorovat barvy, vyrábět z přírodních materiálů, sázet cibuloviny na školní zahradě. Prožijeme období sklizně rostlin a plodů. Budeme se věnovat sklizené úrodě, poznávat druhy ovoce a zeleniny, zpracovávat do chutných pokrmů či výtvorů, připravovat zásoby na zimu a pečovat o záhony.

ŘÍJEN: O podzimním čarování.

- Podzim na poli, v sadu – podzimní proměna počasí a přírody
- Ovoce a zelenina
- Barevný podzim – stromy ztrácí listí

Listopad: Listopadová světýlka

V listopadu si připomeneme svátek předků a zemřelých. Světýlka vzbuzují v dětech mnohé otázky, na které někdy těžko hledáme odpověď. Tady nám mohou pomoci pohádky. Vlastnoručně vyrobená lucernička posvítí při brzkém stmívání, jistě nás potěší při nevlídném počasí. Na programu jsou činnosti prohlubující zážitek podzimu, procítění v barvách, práce s přírodninami, příprava zahrady na zimu.

Pracovní aktivity – vytváření obrázků-barevné kompozice z listů a přírodnin, výroba draků a zvířátek z kaštanů nebo šípků. Zvířátka se ukládají ke spánku. Seznámíme se s ježkem, kde bydlí, čím se živí. Vyrobit si ježkovo zimování. Pozorování stop zvířátek, odlévání sádrou.

LISTOPAD: Listopadová světýlka.

- Vyletěl si pyšný drak
- Svatý Martin, listopadová světýlka - světlo x tma, den x noc
- Podzimní večery s knížkou a pohádkou
- Přišla zima do lesa – jak se zvířátka chystala na zimu

Č. 2 – ZIMA: A PŘIŠLA ZIMA...

Prosinec: O tajemných postavách

Měsíc prosinec se tajemnými postavami jenom hemží! Kdopak zná všechny ty Barborky, Mikuláše, Lucky? A proč dáváme dárky? Budeme se věnovat znakům ročních období a jejich vztah k počasí (zima). Budeme využívat sněhu a ledu při volných hrách v přírodě. Různě rukodělné práce.

PROSINEC: O tajemných postavách.

- Čertů my se nebojíme
- Adventní čas, aneb Vánoce, Vánoce přicházejí
- Těšíme se na Ježíška

Leden: O ledovém království

V jednom království vládla Paní Zima. Jaká vlastně je – dobrá nebo zlá? Jaká kouzla umí? Budeme rozeznávat hlavní znaky ročního období zimy. V ledovém království se těšme na pozorování jinovatky, vločky, síly mrazu, proměny vody. A také se podíváme až za polární kruh. Jak se tam žije zvířátkům? Děti čeká pozorování zvěře v zimní přírodě i na zahradě, přikrmování v lese a na zahradě (krmítko, semínka). Naučíme se písně a básně s motivy zimy. Seznámíme děti s různými druhy zimních sportů.

LEDEN: O ledovém království.

- Tři králové
- Ledové království, za polárním kruhem
- Sněhuláci, pajduláci
- Zimní oblečení

Únor: Tělo, tělo, tělíčko, k tomu ještě zdravíčko.

Překvapí nás tetka chřipka? Budeme si povídat o lidském těle, zdraví a nemoci. Zaměříme se na naše smysly. Na rejdní masek se budeme těšit v únoru. Budeme vyrábět masky a škrabošky. František rád vymýšlí jazykolamy, tak si je zkusíme s ním.

ÚNOR: Tělo, tělo, tělíčko, k tomu ještě zdravíčko.

- Tetka chřipka
- Naše tělo
- Přišel k nám pan karneval, slavíme Masopust

Č. 3 – JARO: JARO JE TU...

Březen: Vozilo se na jaře, slunce v zlatém kočáře.

Jak se pozná jaro? Přece když vstávají broučci-vesele a s písničkou. A co když jen tak pípne do ticha, nesměle vystrčí lísteček? Ptáci snáší vajíčka – stavění hnízd z proutí a trávy. A co když má naše kočka

strakatá čtyři koťata? František nám snad prozradí o Zemi nějaké tajemství. Poznáme, jaká je naše planeta a co se skrývá ve vesmíru. Povíme si pohádku O dvanácti měsíčkách.

BŘEZEN: Vozilo se na jaře, slunce v zlatém kočáře.

- Přišlo jaro na kopeček
- Bylo jedno malé semínko
- Naše kočka strakatá měla čtyři koťata
- O dvanácti měsíčkách, Naše Země kulatá

Duben: Země se probouzí.

Bude vyprávět příběhy o semínkách, o tom, jak rostou a s dětmi je zasází. Budeme probouzet stromy a keře i zvířátka. Příběh zatoulaného vajíčka a hmyzího vstávání. Poznáme Sv. Jiřího a malou čarodějnici.

DUBEN: Země se probouzí.

- Tluče bubeníček
- Hody, hody doprovody
- Co se rodí z vajíček?
- Sv. Jiří a Malá čarodějnice

Květen: O tom, jak František potkal Květušku

Půjdeme otevírat studánky, poslechneme si vyprávění o vodě a vodních vílách a pomůžeme víle Květušce vyčistit studánku. Praktickými pokusy zjistíme, jak pijí rostliny, natrháme si známé bylinky. Probereme, jak se zvířátka starají o svá mláďata, budeme naslouchat ptačímu zpěvu a zkusíme jej napodobit.

Prozkoumáme, které kytky už kvetou, prohlédneme si pupeny a jejich rašení, probereme vše od vajíčka až k motýlovi. Přidáme i téma rodiny a svátku maminek.

KVĚTEN: O tom, jak František potkal Květušku.

- Moje maminka, moje rodina, překvapení pro maminku
- Čistíme studánku pro vílu Květušku
- Všechno kvete, krásně voní
- Na louce a v trávě

Č. 4 – LÉTO: LÉTO, COS NÁM PŘINESLO...

Červen: O cestách a cestičkách

Kam asi vedou všechny cesty a cestičky? Kam bychom se chtěli podívat, kdybychom si mohli vybrat? A s kým? A čím bychom tam cestovali? A co radosti udělá motýlek?

Budeme se věnovat i dopravním prostředkům a bezpečnosti o prázdninách. A kdo to všechno řídí, jaká je to profese?

ČERVEN: O cestách a cestičkách

- Svátek dětí – indiáni, piráti, námořníci, kovbojové
- Motýlci a jejich barvy
- Hádej, čím jsem?
- Pojedeme na prázdniny – dopravní prostředky
- Vandrování po světě-u moře i v ZOO

Církevní rok:

Podzim:

- Den církevního školství (seznámení s biblí)
- Svatá Ludmila (patronka církevních škol)
- Svatý Václav (patron české země)
- Svatý Martin – slavnost světla

Zima:

- Příprava na narození Krista
- Rodina
- Narození Krista – obdarovávání
- Tři králové
- Hromnice
- Masopust
- Příprava na Velikonoce

Jaro:

- Zelený čtvrtek
- Velký pátek
- Bílá sobota
- Vzkříšení

Léto:

- Svatodušní svátky

6.4. USPOŘÁDÁNÍ TÉMAT

Obsah vzdělávání je rozpracován do jednotlivých témat vycházejících z přirozeného vývoje dítěte. Témata vycházejí z praktických životních situací a problémů. Vychází z potřeb dítěte, pomáhá chápat sebe sama, okolní svět, rozumět jeho dění a orientovat se v něm. Děti se učí vidět věci z různých pohledů. Jednotlivá témata si mohou učitelky upravovat podle svých potřeb, měnit na základě podmínek v přírodě, v souvislosti s počasím a různými aktivitami, které mohou nečekaně zasáhnout do programu.

TEMATICKÝ CELEK Č. 1 – PODZIM: Podzim se hlásí

ZÁŘÍ: František vítá děti ve školce

1. ŠKOLKA VOLÁ - 2 týdny

- vzájemné se poznávat, upevňovat kamarádské vztahy
- znát své jméno, svoji značku, jména kamarádů
- orientovat se v prostorách školy a školní zahrady; vědět, že každá hračka má svoje místo
- seznámit se s organizací dne ve škole
- dodržovat základní pravidla bezpečnosti

2. MŮJ PLYŠÁK DO POSTÝLKY – HRAČKY - 1 týden

- seznamování s nejrůznějšími materiály, jejich původem a zpracováním
- snaha o napodobování pohybů dle vzoru + dle pokynů
- rozvoj mluveného projevu, dokázat si kdykoli o cokoli říct
- rozvoj matematických představ
- překonávání ostychu, podpora sebedůvěry a sebejistoty

3. VLAŠTOVIČKO, LEŤ - 1 týden

- rozvoj analyticko- syntetické funkce řeči
- seznamování s další tematickou částí přírody
- na základě přímého pozorování seznámit se s některými druhy ptactva, způsobem života + pomoc lidí (krmení)
- spojování hudebních činností s pohybovými
- snaha o co nejlepší podávání všech výkonů v rámci svých možností
- rozvoj sluchového vnímání

4. SV. VÁCLAV - 1 týden

- získávání poznatků z oblasti naší historie
- rozvíjet grafické a konstruktivní schopnosti
- prosazování vlastní identity v kolektivu
- rozvoj a podpora návyků – kulturně společenských, sebe-obslužných, hygienických, stravovacích návyků

ŘÍJEN: O podzimním čarování

1. PODZIM NA POLI A SADU - 1 týden

- poznávání polních plodin, seznámení se s různými druhy jejich zpracování, uvědomovat si úlohu techniky při práci
- uvědomovat si proměnu počasí a změny v přírodě
- seznamování s tematickými částmi přírody
- snaha koordinovat svoje pohyby, spojování se zpěvem, hudbou
- rozvíjení a posilování citové samostatnosti
- podpora řečové komunikace – reprodukce, dramatizace

- dokázat poradit a pomoci druhému, ale naopak i přijímat

2. OVOCE A ZELENINA - 2 týdny

- rozvíjení jemné motoriky, smyslového vnímání, slovního popisu
- získávat informace prožitkovým učením – poznávání některých druhů ovoce a zeleniny, význam a využití pro zdraví člověka
- snažit se vyjádřit své nápady, zkušenosti a poznatky slovně, výtvarně, pohybově, hudebně
- ochrana živé přírody
- použití manuální zručnosti a šikovnosti při práci s netradičním materiálem, sázení cibulovin, péče o záhonky
- seznámení s danou tradicí + realizace ve škole - dýňování
- rozvíjení schopnosti vyjadřovat vlastní pocity, nálady, dojmy na základě vlastních myšlenek, projevů
- posilování volných vlastností – soustředěnost, trpělivost, vytrvalost
- vážit si práce druhých + aktivně se podílet na spoluvytváření estetického prostředí školy
- prosazování a rozvoj vlastní fantazie a tvořivosti

3. BAREVNÝ PODZIM - STROMY ZTRÁCÍ LISTÍ, V LESE - 1 týden

- zvládání základních pohybových dovedností, prostorové orientace
- poznávání a pozorování změn v přírodě – přímý kontakt + využívání přírodních materiálů při práci
- získávání dalších nových poznatků
- rozvíjet a podporovat kolektivní cítění, jednání, chování
- procvičování základních myšlenkových procesů
- podporovat správné držení výtvarných materiálů

LISTOPAD: Listopadová světýlka

1. VYLETĚL SI PYŠNÝ DRAK - 1 týden

- zachovávat správné držení těla
- pojmenovávat, to, čím je dítě obklopeno, porozumět slyšenému
- zaměřovat se na to, co je z hlediska poznávacího důležité
- chápat prostorové pojmy
- uplatňovat své potřeby a přání s ohledem na druhého
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dětem blízké

2. SVATÝ MARTIN A LISTOPADOVÁ SVĚTÝLKA – 1 týden

- seznámení se zvyky a tradicemi naší společnosti
- poslech příběhu, rozvoj trpělivosti při poslechu
- rozvoj zrakového a hmatového vnímání
- projevovat správné chování, vědět, co zdraví prospívá a co mu škodí; ochrana a bezpečnost
- prohlubování poznatků o světě kolem nás v rámci dané tematiky (střídání den-noc + vysvětlení); využívání, růst a vývoj techniky

- rozvoj a podpora logického myšlení a myšlenkových procesů
- ekologická výchova – šetření energií

3. *PODZIMNÍ VEČERY S KNÍŽKOU A POHÁDKOU - 1 týden*

- správné uchopování a zacházení s předměty, věcmi + vážit si jich + ukládat na dané místo
- rozvoj souvislého vypravování vlastními řečovými prostředky
- procvičování paměti, snaha zapamatovat si daný text
- poznávat dobro a zlo v pohádkách + přenášení do reálného života
- osvojování elementárních poznatků o vývoji života, lidské společnosti, technice – jak se žilo dříve a nyní
- rozvoj samostatného mluveného projevu, učit se vyprávět děj známé pohádky; dle krátkých úryvků poznávat známé texty, poznávat hrdiny známých pohádek
- seznamovat s lidovou slovesností, poznávat rozdíl mezi dobrem a zlem
- dokázat si vzájemně pomáhat-ochota
- rozvoj hudebně pohybových dovedností

4. *PŘIŠLA ZIMA DO LESA – JAK SE ZVÍŘÁTKA CHYSTALA NA ZIMU – 1 týden*

- získávání poznatků z oblasti živočišné říše
- získání informací o ježkovi a jeho způsobu života
- rozšiřování poznatků o lesní fauně + pomoc lidí v zimě; projevovat odpovídající v chování v lesním prostředí
- dokázat pomoci druhému + chtít, potlačovat projevy sobectví, umět se dělit
- snaha vcítit se do druhého, sdílet s ním radost i smutek
- rozvoj řečových schopností, paměti, smyslového vnímání

TEMATICKÝ CELEK Č. 2–ZIMA: A přišla zima...

PROSINEC: O tajemných postavách

1. *ČERTŮ MY SE NEBOJÍME- 1 týden*

- praktické seznámení + realizace dané tradice, tzn. společně se připravit na návštěvu těchto bytostí
- v MŠ – vytvářet dětem pocit bezpečí
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, dokázat je vyjádřit nejen slovně, ale i graficky
- potlačovat negativní projevy; přijímat kladné, ale i negativní hodnocení
- uvědomovat si možnost nebezpečí při manipulaci s některými předměty (nůžky)

2. *ADVENTNÍ ČAS aneb VÁNOCE, VÁNOCE PŘICHÁZEJÍ - 2 týdny*

- přibližovat dětem + aktivně se podílet na tradicích a zvycích spojených s danými svátky
- vyjadřovat své vlastní myšlenky, přání, požadavky
- rozvíjet manuální zručnost, šikovnost, tvořivost (praktické dílny)
- spolupodílet se na estetickém cítění tematických literárních a hudebních textů
- prožívat duchovní rozměr vánočních svátků

3. TĚŠÍME SE NA JEŽÍŠKA – 1.týden

- dokázat vyjádřit spontánní radostné prožitky, pohodu a spokojenost

LEDEN: O ledovém království

1. TŘI KRÁLOVÉ - 1 týden

- přiblížit dětem tradici spojenou s aktuálním datem + realizace v MŠ; vnímat rozmanitost světa jiné kultury, národy
- projevovat vstřícnost, ohleduplnost, porozumění a toleranci k druhým
- aktivně se účastnit a podílet na společných projektech, podpora vzájemné komunikace a spolupráce

2. LEDOVÉ KRÁLOVSTVÍ, ZA POLÁRNÍM KRUHEM- 1 týden

- rozvoj praktických dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky
- vnímání přírody + vlivu počasí na ni, poznávání aktuálních přírodních jevů -experimentování získávání + prohlubování informací o životě na jiném místě zeměkoule
- rozvoj vlastní fantazie a tvořivosti při práci s netradičním materiálem (barevná vata, kožešina)
- podpora a rozvíjení fyzické zdatnosti a obratnosti

3. SNĚHULÁCI, PAJDULÁCI - 1 týden

- získávání zkušeností při manipulaci s netradičním materiálem (sníh, vata)
- procvičování matematických pojmů, prostorových předložek a geometrických tvarů
- samostatně řešit vzniklé konfliktní situace, potlačování sobeckých projevů, předcházet žalování

4. ZIMNÍ OBLEČENÍ - 1 týden

- umět pojmenovávat jednotlivé části těla + jejich funkce, umět je na sobě najít
- zdokonalování samostatných projevů
- pojmenovávání oblečení – kam patří, materiálů, ze kterých je vyrobeno

ÚNOR: Tělo, tělo, tělíčko, k tomu ještě zdravíčko

1. TETKA CHŘIPKA – 1 týden

- vést děti k péči o své tělo a zdraví; chápat, co je pro naše zdraví dobré a co špatné – význam lékařské pomoci
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

2. NAŠE TĚLO – 2 týdny

- vytvářet pozitivní vztah ke svému vlastnímu tělu
- rozvoj pohybových schopností, rozvoj hrubé i jemné motoriky, rozvoj užívání všech smyslů, osvojení si poznatků a dovedností k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a v cizím prostředí

- zachovávat správné držení těla

3. *PŘIŠEL K NÁM PAN KARNEVAL, MASOPUST - 1 týden*

- přiblížit a společně si oživit tradice karnevalových zvyků, společné prožívání radostného veselí karnevalu
- vlastními silami a nápady se podílet na výzdobě interiéru, masek
- projevy vzájemné rovnocennosti

TEMATICKÝ CELEK Č. 3 – JARO: Jaro je tu

BŘEZEN: Vozilo se na jaře, slunce v zlatém kočáře.

1. *PŘIŠLO JARO NA KOPEČEK - 1 týden*

- objevovat rozmanitosti a znaky probouzející se jarní přírody, učit je citlivě vnímat všemi smysly + vyjádřit výtvarně, hudebně, pohybově
- pozorování + určování prvních jarních květů; rozdíl strom - keř
- ochrana veškeré živé přírody; vytváření vztahu k prostředí, kde žijeme

2. *BYLO JEDNO MALÉ SEMÍNKO – 1 týden*

- získávání dalších poznatků z přírody, aktivní vnímání darů přírody + využití
- upevňování zdravých životních návyků, stravování, snaha o pochopení prospěšnosti a důležitosti

3. *NAŠE KOČKA STRAKATÁ MĚLA ČYTRÍ KOŤATA - 2 týden*

- poznávání domácích a hospodářských zvířat a mláďat, jejich typické znaky, užitek a způsob života (přímý kontakt se zvířaty ve vesnici)
- rozvoj řečových a jazykových dovedností, artikulační cvičení, gymnastika mluvidel
- dokázat si uvědomovat nebezpečí kontaktu s cizím event. nemocným zvířetem
- procvičování matematických představ – čísla, prostorové předložky, P-L orientace

4. *O DVANÁCTI MĚSÍČKÁCH, NAŠE ZEMĚ KULATÁ – ROČNÍ DOBY, MĚSÍCE - 1 týden*

- rozšiřování poznatků a vnímání změn charakteristických pro jednotlivé roční období
- rozvoj estetických a tvůrčích aktivit
- na klasické pohádce seznámení s měsíci v roce + mravní ponaučení – dobro + zlo
- posilování kladných vztahů mezi dětmi a naopak potlačování záporných, snaha projevat co nejlepší chování, dokázat poznat špatné chování + jednání, ale i přijmout negativní hodnocení
- poznávat svět mimo naší Země – vesmír, hvězdy; objevovat tajemství točící se zeměkoule – střídání dne – noci, ročního období
- dokázat vyjádřit své vlastní představy o světě
- vytvářet odpovědný postoj k čistotě a ochraně životního prostředí; význam čistoty vody a ovzduší
- pro život – šetření vodou
- ekologická výchova - třídění odpadu

DUBEN: Země se probouzí

1. TLUČE BUBENÍČEK – HUDEBNÍ NÁSTROJE - 1 týden

- prohlubování poznatků z hudebního oboru
- osvojovat si správný způsob hry na dětské hudební nástroje + rozvoj motorických dovedností
- spojování zpěvu s dalšími činnostmi; ovládání dechového aparátu
- podřizování se společným aktivitám, vzájemná spolupráce, přijímání a respektování autority

2. HODY, HODY DO PROVODY - 1 týden

- aktivně prožívat tradice spojené s jarními svátky, tvořivě se podílet na výzdobě MŠ
- seznámit se a poznávat hlavní symboly a velikonoční zvyky + realizace v MŠ
- rozvíjet v dětech smysl a cit pro krásno
- rozvoj manuálních dovedností

3. CO SE RODÍ Z VAJÍČEK - 1 týden

- seznamovat se s určitým vývojem života
- rozvoj tvořivého myšlení
- procvičování analyticko-syntetických funkcí řeči
- procvičování motorických schopností a dovedností

4. SV. JIŘÍ a MALÁ ČARODĚJNICE - 1 týden

- seznamovat s historií českého národa, legendou o sv. Jiří + pranostiky
- poznávání tematických živočichů, způsobu života: + pozitiva a negativa
- slovní, praktické a pohybové vyjadřování svých představ
- přiblížení a realizace lidové tradice spojené s aktuálním datem – pálení čarodějnic
- nikoho ničím nestrašit, nelekat; snažit se oprostit od nepřiměřených negativních projevů sobectví – dělení se, půjčování, pomoc
- rozvoj schopnosti poznávat, co je dobré, co je zlé
- společně se podílet na tematickém výrobku

KVĚTEN: O tom, jak František potkal Květušku

1. MOJE MAMINKA, MOJE RODINA - 1 týden

- posilovat citový vztah k matce, k rodině, k dospělým, vážit si jejich práce a úsilí
- znát jména svých rodičů
- rozvoj komunikačních forem – samostatný souvislý projev, nebát se hovořit před kolektivem
- podporovat ladnost a harmoničnost pohybového projevu ve spojení s hudbou, zpěvem
- jednoduchými pracovními činnostmi se podílet na tematické estetické výzdobě školy

2. ČISTÍME STUDÁNKU PRO VÍLU KVĚTUŠKU – 1 týden

- posilování vlastních spontánních projevů
- ekologická výchova – šetření vodou, rozšiřovat povědomí o významu životního prostředí a jeho ochraně
- procvičování myšlenkových operací

3. VŠECHNO KVETE, KRÁSNĚ VONÍ - 1 týden

- rozšiřování poznatků z oblasti živé přírody (květiny) + třídění dle místa, kde rostou
- rozvoj estetického vnímání, cítění a jednání
- odpovídat za sebe a své jednání, uvědomovat si, co je dobré a špatné ve vztahu k přírodě – tzn. ochrana přírody ve všech jejích formách
- podpora a rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie

4. NA LOUCE A V TRÁVĚ – 1 týden

- pozorování drobných volně žijících živočichů (lupa), vnímání všemi smysly + ochrana
- vnímat přírodu všemi smysly, projevovat vlastní citové dojmy a prožitky
- uvědomovat si nebezpečí některého hmyzu
- posilování základních matematických a číselných pojmů
- podpora činností, vyžadujících vůli, vytrvalost, soustředěnost, trpělivost
- uplatňovat svoje přání a práva, ale naopak dokázat se přizpůsobovat kolektivním aktivitám

TEMATICKÝ CELEK Č. 4 – LÉTO: Léto cos nám přineslo...

ČERVEN: O cestách a cestičkách

1. SVÁTEK DĚTÍ – INDIÁNI, PIRÁTI, NÁMORŇÍCI, KOVBOJOVÉ - 1 týden

- spolupodílet se na tematickém prostředí, vytvářet podmínky pro společné zážitky a přátelství; udržování a rozvíjení kamarádských vztahů, projevy tolerance, úcty k druhému
- seznámení s rozmanitým světem lidí, chápat rovnost všech dětí, lidí bez rozdílu barvy pleti
- získávat povědomí o vzniku + vývoji lidského života, rodiny – členové

2. MOTÝLCI A JEJICH BARVY - 1 týden

- snaha pochopit některé zákony přírody + zapamatovat si je
- procvičování znalostí barev, kombinace + míchání
- pozorování a vnímání barevné přírody kolem nás – motýly a jejich druhy
- ovládat koordinaci zraku a ruky; zvládat motorické a manuální schopnosti a dovednosti úměrně svému věku a vývojovým zvláštnostem

3. HÁDEJ, ČÍM JSEM- 1 týden

- rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost
- upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti
- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- osvojit si povědomí o sounáležitosti s ostatním světem
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat je, ale i naopak poškozovat a ničit

4. POJEDEME NA PRÁZDNINY – DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY - 1 týden

- rozvoj dopravní výchovy – pozorování, poznávání, aktivní účast + vyjádření – založeno na vlastních zážitcích (dopravní prostředky)
- procvičovat si základní pravidla bezpečnosti pro chodce + prakticky je využívat
- znát funkci světelného zařízení (semafor)
- uvědomovat si možná nebezpečí plynoucí z nesprávného chování
- rozvíjení prostorové + pravolevé orientace

5. VANDROVÁNÍ PO SVĚTĚ – U MOŘE I V ZOO - 1 týden - červenec

- rozvíjet další tematické poznatky o určitých částech světa + přírody, způsobu života
- posilování přirozených poznávacích vlastností a citů
- projevovat odpovídající chování při tematickém výletě; dodržovat daná pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví

Poslední týden školního roku je týdnem výletů, vycházek, her dětí, loučení s předškoláky.

6.5. DÍLČÍ PROJEKTY A PROGRAMY

Z oblasti environmentální výchovy budou do ročního výchovně vzdělávacího plánu příležitostně zařazeny:

- Dovednostní a tvořivé práce s přírodními materiály rostlinnými (květiny, lýko, dřevo, proutí, tráva, přírodniny), živočišnými (včelí vosk, peří) hlinou, pískem, kameny, textilem, ručním papírem, keramikou, kovem a řemeslné programy (Jak si něco upéct, jak našlapat zelí, jak nabarvit látku, jak upéct perník či bramborák).
- Programy, ve kterých se skrze drobné pěstitelské a zahradnické činnosti děti seznámí se základy pěstování rostlin a plodin, prací na záhonech a péčí o zahradu. Programy zaměřené na zpracování zemědělských produktů: Co lze dělat s mlékem, masem, ovocem, obilím, peřím, medem. Jak vyrobit mošt, sýr, usušit a upravit ovoce a zeleninu.
- Programy na seznámení dětí s ekosystémy. V průběhu roku by děti prošly loukou, lesem, rybníkem, krajinou, seznámily se s jejich přirozenými obyvateli a s vlivem člověka.
- Programy, ve kterých se skrze *péči o drobná zvířata* děti seznámí se základy chovatelství (jak zvolit a udržovat příbytek, jak připravit krmení, pečovat o mláďata) atp.
- Terénní vycházky a exkurze-okolí školy a vesnice, poznávání přírodních zajímavostí a místních památek.
- Slavnostní a sváteční programy oslavy lidového roku: masopust, Velikonoce, slavnost sklizně, Martinská slavnost, Advent.
- Do témat EV lze zařadit i místní dědictví-historii, ústní lidovou slovesnost, tradice a zvyky, obnovení lidových výročních obyčejů a pořádání kulturních akcí. Společenské akce lze nabídnout nejen rodičům ale i veřejnosti. Prezentovat činnost zařízení navenek.

Při těchto programech je v případě možnosti potřeba trávit s dětmi co nejvíce času venku, využívat venkovních prostor a okolí školy. Součástí ročního programu by měl být i celodenní výlet spojený s aktivitami, které vedou k pochopení vztahů lidí a přírody, (krajiny) a kontakt se zvířaty.

Jinými typy projektů mohou být dle projeveného zájmu rodičů:

- HRÁTKY S PŘEDŠKOLÁKY – počítáme, přemýšlíme, kreslíme, hravě se ke škole blížíme
- zaměřeno na rozvoj grafomotoriky, myšlenkových procesů, matematických představ, smyslového vnímání, samostatného plnění jednoduchých úkolů + činnosti v daném časovém intervalu.
- TATI, MAMI, POJĎ SI HRÁT-KRESLIT, STŘÍHAT, SLEPOVAT-aktivní zapojování rodičů do přímé výchovně vzdělávací práce s dětmi – užší spolupráce rodiny a MŠ, zmírnění adaptačních potíží u dětí, bližší seznámení rodičů s cílem a posláním MŠ; nabídka nápadů a podnětů ze stran rodičů pro práci s dětmi.
- ANGLIČTINA - seznámení + první slůvka
- HEZKÝ ÚSMĚV – čištění chrupu po obědě
- LOGOPEDICKÁ CHVILKA - provedena speciálním pedagogem – asistentem logopeda; ve spolupráci a klinickým logopedem, dle individuálních potřeb náprava řeči
- FLÉTNIČKA – seznámení s prvními notami, rytmizace písní, první hrané písničky

7. SYSTÉM EVALUACE

Evaluace je neustálý proces vyhodnocování podmínek vzdělávání a vzdělávacího procesu v mateřské škole. Toto systematické vyhodnocování slouží ke zlepšení vzdělávání dětí i vzdělávacích podmínek.

Oblast	Frekvence	Metody, techniky	zodpovědnost
Spolupráce pedagogů	denně	ústní hodnocení	pedagog
Nabízené činnosti	denně	ústní hodnocení	pedagog
Vztah ve třídě	denně	ústní hodnocení	pedagog
Co se podařilo, popř. nepodařilo a proč	denně	ústní hodnocení	pedagog
Spolupráce s rodiči	denně	ústní hodnocení	pedagog
Materiální vybavení, pomůcky, hračky	denně	ústní hodnocení	pedagog
Hodnocení tematických celků	po skončení tematického celku	písemné hodnocení (TVP)	pedagog
Individuální rozvoj dítěte	průběžně, záznam 2x ročně (listopad, květen)	Ústní hodnocení, písemný záznam	pedagog

Kvalita výchovně vzdělávacího procesu	dle potřeby	pozorování, rozbor činností, písemný záznam	ředitelka
--	-------------	---	-----------

Hodnocení podmínek vzdělávání

- jedenkrát ročně vyhodnocují učitelky, jak se daří naplňovat cíle, které jsme si stanovili pro školní rok, materiální podmínky – konzultace, na pedagogické poradě
- průběžně kontrolní činnost ředitelky MŠ

Hodnocení vzdělávacích procesů

- zamyšlení pedagogů nad účinností použitých metod a forem
- jedenkrát ročně sebehodnocení pedagogů směrem ke kritériím stanoveným v ročním plánu – hospitace, konzultace, pedagogické porady

Hodnocení výsledků vzdělávání

- vedení portfolia dítěte, zakládání prací dítěte (pracovní listy, kresby) označených datem vzniku,
- popřípadě komentářem učitelky vyhodnocování úrovně školní zralosti u předškoláků (do dubna), projednání s rodiči případný návrh na odklad školní docházky
- K hodnocení podmínek školy i sebehodnocení se mohou zaměstnanci školy vyjádřit na pedagogických poradách.

Ředitelka provádí hospitace dle aktuální potřeby.

8. ABSOLVENT MŠ ZAHRÁDKA SV. FRANTIŠKA ANEB DESATERO PŘEDŠKOLÁKA

MŠ Zahrádka sv. Františka bude připravovat děti pro úspěšný vstup do základní školy.

1. Dítě by mělo být dostatečně fyzicky a pohybově vyspělé, vědomě ovládat své tělo, být samostatné v sebeobsluze

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pohybuje se koordinovaně, je přiměřeně obratné a zdatné (např. hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)
- svlékne se, oblékne i obuje (zapne a rozepne zip i malé knoflíky, zaváže si tkaničky, oblékne si čepici, rukavice)
- je samostatné při jídle (používá správně příbor, nalije si nápoj, stoluje čistě, požívá ubrousek)
- zvládá samostatně osobní hygienu (používá kapesník, umí se vysmrkat, umyje a osuší si ruce, použije toaletní papír, použije splachovací zařízení, uklidí po sobě)
- zvládá drobné úklidové práce (posbírá a uklidí předměty a pomůcky na určené místo, připraví další pomůcky, srovná hračky)
- postará se o své věci (udržuje v nich pořádek)

2. Dítě by mělo být relativně citově samostatné a schopné kontrolovat a řídit své chování

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- zvládá odloučení od rodičů
- vystupuje samostatně, má svůj názor, vyjadřuje souhlas i nesouhlas
- projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách
- ovládá se a kontroluje (reaguje přiměřeně na drobný neúspěch, dovede odložit přání na pozdější dobu, dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci)
- je si vědomé zodpovědnosti za své chování
- dodržuje dohodnutá pravidla

3. Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyslovuje správně všechny hlásky (i sykavky, rotacismy, měkčení)
- mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.
- mluví většinou gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)
- rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí
- má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor, a respektuje jeho pravidla
- pokouší se napsat hůlkovým písmem své jméno (označí si výkres značkou nebo písmenem)
- používá přirozeně neverbální komunikaci (gesta, mimiku, řeč těla, aj.)
- spolupracuje ve skupině

4. Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- je zručné při zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí, maluje, skládá papír, vytrhává, nalepuje, správně otáčí listy v knize apod.)
- zvládá činnosti s drobnějšími předměty (korálky, drobné stavební prvky apod.)
- tužku drží správně, tj. dvěma prsty třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vede stopu tužky, tahy jsou při kreslení plynulé, (obkresluje, vybarvuje, v kresbě přibývají detaily i vyjádření pohybu)
- umí napodobit základní geometrické obrazce (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník), různé tvary, (popř. písmena)
- rozlišuje pravou a levou stranu, pravou i levou ruku (může chybovat)
- řadí zpravidla prvky zleva doprava
- používá pravou či levou ruku při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje (je zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák či levák)

5. Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- rozlišuje a porovnává podstatné znaky a vlastnosti předmětů (barvy, velikost, tvary, materiál, figuru a pozadí), nachází jejich společné a rozdílné znaky
- složí slovo z několika slyšených slabik a obrázek z několika tvarů
- rozlišuje zvuky (běžných předmětů a akustických situací i zvuky jednoduchých hudebních nástrojů)

- rozpozná rozdíly mezi hláskami (měkké a tvrdé, krátké a dlouhé)
- sluchově rozloží slovo na slabiky (vytleskává slabiky ve slově)
- najde rozdíly na dvou obrazcích, doplní detaily
- rozlišuje jednoduché obrazné symboly a značky i jednoduché symboly a znaky s abstraktní podobou (písmena, číslice, základní dopravní značky, piktogramy)
- postřehne změny ve svém okolí, na obrázku (co je nového, co chybí)
- reaguje správně na světelné a akustické signály

6. Dítě by mělo zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- má představu o čísle (ukazuje na prstech či předmětech počet, počítá na prstech, umí počítat po jedné, chápe, že číslovka vyjadřuje počet)
- orientuje se v elementárních počtech (vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků minimálně v rozsahu do pěti (deseti))
- porovnává počet dvou málopočetných souborů, tj. v rozsahu do pěti prvků (pozná rozdíl a určí o kolik je jeden větší či menší)
- rozpozná základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník atd.)
- rozlišuje a porovnává vlastnosti předmětů
- třídí, seskupuje a přiřazuje předměty dle daného kritéria (korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)
- přemýšlí, vede jednoduché úvahy, komentuje, co dělá („přemýšlí nahlas“)
- chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy, labyrinty
- rozumí časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, uvnitř a vně, dříve, později, včera, dnes), pojmům označujícím velikost, hmotnost (např. dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký)

7. Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- soustředí pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10-15 min.)
- „nechá“ se získat pro záměrné učení (dokáže se soustředit i na ty činnosti, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé)
- záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat, částečně i zhodnotit
- pamatuje si říkadla, básničky, písničky
- přijme úkol či povinnost, zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí a dokončit je
- postupuje podle pokynů
- pracuje samostatně

8. Dítě by mělo být přiměřeně sociálně samostatné a zároveň sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky ve skupině

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- uplatňuje základní společenská pravidla (zdraví, umí požádat, poděkovat, omluvit se)
- navazuje kontakty s dítětem i dospělými, komunikuje s nimi zpravidla bez problémů, s dětmi, ke kterým pociťuje náklonnost, se kamarádí
- nebojí se odloučit na určitou dobu od svých blízkých
- je ve hře partnerem (vyhledává partnera pro hru, v zájmu hry se domlouvá, rozděluje a mění si role)
- zapojí se do práce ve skupině, při společných činnostech spolupracuje, přizpůsobuje se názorům a rozhodnutí skupiny
- vyjednává a dohodne se, vyslovuje a obhajuje svůj názor
- ve skupině (v rodině) dodržuje daná a pochopená pravidla, pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit
- k ostatním dětem se chová přátelsky, citlivě a ohleduplně (dělí se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si úlohy, všímá si, co si druhý přeje)
- je schopno brát ohled na druhé (dokáže se dohodnout, počkat, vystřídat se, pomoci mladším)

9. Dítě by mělo vnímat kulturní podněty a projevat tvořivost

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení
- zaujme je výstava obrázků, loutek, fotografií, návštěva zoologické či botanické zahrady, statku, farmy apod.
- je schopno se zúčastnit dětských kulturních programů, zábavných akcí, slavností, sportovních akcí
- svoje zážitky komentuje, vypráví, co vidělo, slyšelo, dokáže říci, co bylo zajímavé, co jej zaujalo, co bylo správné, co ne
- zajímá se o knihy, zná mnoho pohádek a příběhů, má své oblíbené hrdiny
- zná celou řadu písní, básní a říkadél
- zpívá jednoduché písně, rozlišuje a dodržuje rytmus (např. vytleskat, na bubínku)
- vytváří, modeluje, kreslí, maluje, stříhá, lepí, vytrhává, sestavuje, vyrábí
- hraje tvořivé a námětové hry (např. na školu, na rodinu, na cestování, na lékaře), dokáže hrát krátkou divadelní roli

10. Dítě by se mělo orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyzná se ve svém prostředí (doma, ve škole), spolehlivě se orientuje v blízkém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky, kde jsou obchody, hřiště, kam se obrátit když je v nouzi apod.)
- zvládá běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává (např. dovede vyřídit drobný vzkaz, nakoupit a zaplatit v obchodě, říci si o to, co potřebuje, ptá se na to, čemu nerozumí, umí telefonovat, dbá o pořádek a čistotu, samostatně se obslouží, zvládá drobné úklidové práce, je schopno se starat o rostliny či drobná domácí zvířata)

- ví, jak se má chovat (např. doma, v mateřské škole, na veřejnosti, u lékaře, v divadle, v obchodě, na chodníku, na ulici, při setkání s cizími a neznámými lidmi) a snaží se to dodržovat
- má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury, techniky v rozsahu jeho praktických zkušeností (např. orientuje se v tělesném schématu, umí pojmenovat jeho části i některé orgány, rozlišuje pohlaví, ví, kdo jsou členové rodiny a čím se zabývají, rozlišuje různá povolání, pomůcky, nástroje, ví, k čemu jsou peníze, zná jména některých rostlin, stromů, zvířat a dalších živých tvorů, orientuje se v dopravních prostředcích, zná některé technické přístroje)
- rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se bezprostředně setkává (např. počasí a jeho změny, proměny ročních období, látky a jejich vlastnosti, cestování, životní prostředí a jeho ochrana, nakládání s odpady)
- přiměřeným způsobem se zapojí do péče o potřebné
- má poznatky o širším prostředí, např. o naší zemi (města, hory, řeky, jazyk, kultura), o existenci jiných zemí a národů, má nahodilé a útržkovité poznatky o rozmanitosti světa jeho řádu (o světadílech, planetě Zemi, vesmíru)
- zná faktory poškozující zdraví (kouření)
- uvědomuje si rizikové a nevhodné projevy chování, např. šikana, násilí